

Onsdagen den 13 februari

Kl. 14.00

Onsdagen den
13 februari 1974**§ 1 Meddelande ang. grundlagsändringar**

Herr talmannen meddelade, att Kungl. Maj:t till riksdagen överlämnat en skrivelse nr 26 angående förordnande av statsrådsledamot att uppläsa Kungl. Maj:ts öppna brev till riksdagen angående vissa grundlagsfrågor. Av denna skrivelse, som nu föredrogs och lades till handlingarna, inhämtades, att Kungl. Maj:t förordnat herr justitieministern att i riksdagen uppläsa Kungl. Maj:ts öppna brev i ämnet.

Med anledning härav överlämnade herr talmannen ordet till herr justitieministern *Geijer*, som uppläste Kungl. Maj:ts öppna brev till riksdagen av den 7 februari 1974 angående vissa grundlagsfrågor, så lydande:

I skrivelser den 6 februari 1974, nr 9 och 10, har riksdagen anmält, att riksdagen slutligt antagit

dels följande förslag, som 1972 års riksdag antagit såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling, nämligen

med bifall till Kungl. Maj:ts proposition 1972:66 förslag till ändring i 1809 års regeringsform och 1866 års riksdagsordning,

dels följande förslag, som 1973 års riksdag antagit såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling, nämligen

1. med anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:33 förslag till ändringar i tryckfrihetsförordningen,

2. med bifall till Kungl. Maj:ts proposition 1973:123 förslag till ändring i tryckfrihetsförordningen.

Kungl. Maj:t vill härmed ge riksdagen till känna, att Kungl. Maj:t denna dag gillat och antagit det förstnämnda förslaget till ändringar i tryckfrihetsförordningen.

Kungl. Maj:t vill vidare meddela riksdagen, att Kungl. Maj:t denna dag låtit utfärda de beslutade grundlagsändringarna genom allmänna kungörelser.

Uppläsningen åhördes av kammarens ledamöter stående.

§ 2 Justerades protokollet för den 5 innevarande månad.**§ 3 Meddelande ang. inställande av planerat arbetsplenum fredagen den 22 februari**

Herr TALMANNEN yttrade:

De få utskottsbetänkanden, som skulle kunna bordläggas fredagen den 15 februari och därigenom tas upp till avgörande vid det arbetsplenum

som utsatts till fredagen den 22 februari kl. 10.00, är av den art att de inte kan väntas föranleda annat än mycket korta debatter. Med hänsyn härtill blir sammanträdet fredagen den 22 februari ett bordläggningsplenum och tar sin början kl. 15.00.

§ 4 Meddelande ang. inbjudan från Operan

Herr TALMANNEN anförde:

Operan inbjuder riksdagens ledamöter m. fl. att övervara en balettföreställning "Jubileumsrondo" med Kungl. teaterns balettelevskola tisdagen den 26 mars kl. 19.30. Under pausen inbjudes samtliga deltagare att intaga förfriskningar i teaterns olika publika utrymmen.

De som så önskar är välkomna att medföra en gäst.

Teckningslistor finns utlagda i foajén. Listorna indrages onsdagen den 20 mars.

Beställda biljetter bör inte överlätas. Ledamot som är förhindrad att utnyttja beställd biljett ombedes återlämna den till kammarkansliet senast dagen före föreställningen.

§ 5 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen nr 33.

§ 6 Föredrogs och lades till handlingarna

Konstitutionsutskottets betänkanden

Nr 3 över granskning av riksdagens ombudsmäns ämbetsförvaltning 1973

Nr 4 med anledning av riksdagens lönedelegations redogörelse för verksamheten under år 1973

Nr 5 med anledning av riksdagens revisorers verksamhetsberättelse för år 1973

§ 7 Föredrogs finansutskottets betänkande nr 2 i anledning av propositionen 1974:2 angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1973/74 i vad avser finansdepartementets verksamhetsområde.

Punkten 1

Utskottets hemställan bifölls.

Punkten 2

Byggnadsarbeten för statlig förvaltning

Herr BURENSTAM LINDER (m):

Herr talman! Beslutet om utlokalisering av statliga verk från Stockholm föranleder en serie regeringsförslag om olika anslag för att bekosta dessa utlokaliseringar. Ofta har vi från moderata samlingspartiet i dessa sammanhang begärt en samlad redovisning av kostnaderna för utflyttningen. Detta krav har inte uppfyllts och kvarstår därför. Det kvarstår med ökad skärpa mot bakgrund av det ansträngda skatteläge som rege-

ringens politik i största allmänhet kommit att medföra.

Utflyttningen av statens provningsanstalt är ett bra exempel på hur pass dyrbar denna form av lokaliseringspolitik är. I höstas lade statens provningsanstalt fram en analys av de ekonomiska verkningarna för dess del av utlokaliseringen. Man beräknar där att verket behöver ett anslag om 25 miljoner kronor per år för verksamheten när man väl kommit till Borås. Av dessa 25 miljoner är det inte mindre än 14 miljoner som, fortfarande enligt verkets egen analys, innebär en merkostnad till följd av omlokaliseringen. Eftersom det är fråga om 200 tjänster, blir det alltså en årlig merkostnad om ungefär 70 000 kronor per anställd.

Såvitt jag har kunnat förstå av uppgifter som har kommit fram på ett ännu senare stadium än vid analysen i höstas förefaller det som om verket nu har den uppfattningen att det kommer att bli ännu dyrare. Då har man ändå inte räknat med de merkostnader som uppstår på andra håll. Jag vill t. ex. påminna om att tekniska högskolan i Stockholm i en tidigare omgång, när man resonerade om att flytta statens provningsanstalt till Studsvik, vände sig emot detta med hänvisning till att det förekommer ett omfattande samarbete mellan de två institutionerna och att högskolan hade stort intresse av att ha tillgång till lärarkrafter från statens provningsanstalt och möjligheter att där bedriva examensarbeten för studenterna och vissa forskningsuppgifter.

Vi moderater har, herr talman, i det ärende som nu behandlas, av arbetstekniska skäl inte anmält någon reservation. Men det är ändå anledning att i detta sammanhang, som några gånger tidigare, markera vår principiella uppfattning. Till en mera omfattande diskussion blir det tillfälle att återkomma i vår.

Överläggningen var härmed slutad.

Utskottets hemställan bifölles.

§ 8 Föredrogs

Finansutskottets betänkande

Nr 3 i anledning av propositionen 1974:2 angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1973/74 i vad avser statens allmänna fastighetsfond

Skatteutskottets betänkanden

Nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition 1974:1 gjorda framställning om det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften skall utgå för år 1974

Nr 2 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1974:11 med förslag till förordning om ändring i förordningen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Jordbruksutskottets betänkanden

Nr 3 i anledning av propositionen 1974:2 angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1973/74 i vad avser anslag

inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde

Nr 4 i anledning av propositionen 1974:9 angående godkännande av konvention rörande fisket och bevarandet av de levande tillgångarna i Östersjön och Bälten

Kammaren biföll vad utskotten i dessa betänkanden hemställt.

§ 9 Interpellation nr 34 om åtgärder mot utbetalning av traktamente i stället för övertidsersättning

Ordet lämnades på begäran till

Herr GILLSTRÖM (s), som yttrade:

Herr talman! Under senare tid har taxeringsmyndigheterna i olika delar av landet efterbeskattat anställda som av arbetsgivaren betalats med traktamentsersättning i stället för övertidsbetalning. Framför allt har detta skett inom åkerinäringen, där nyligen ett företag i Gävleborgs län varit föremål för ingripande.

Kollektivavtalet mellan Biltrafikens arbetsgivareförbund och Svenska transportarbetareförbundet anger ingen skyldighet för arbetsgivare att betala ut traktamente i annat fall än vid överläggningar. Trots detta har åkeriägare gjort överenskommelser med anställda om ersättning för övertid i form av traktamenten i stället för lön. Som exempel kan nämnas ett företag som 1972 betalt ut dagtraktamente med 20–35 kronor per dag – tillsammans taget ett belopp på 120 000 kronor - fördelade på 24 anställda med belopp varierande från 1 500 till 9 960 kronor.

Traktamentsersättningarna har bedömts olika av taxeringsnämnderna: en del avdrag har godkänts, andra har fått efterbeskattningar som följd. De som fått avdragen godkända kompenseras via skatteavdragen för uteblivna semesterersättningar men inte helt för de mistade sociala förmånerna. De som inte fått sina avdrag godkända får ingen semesterersättning från arbetsgivaren trots att den anställde måste skatta för dessa traktamentsersättningar.

Det kan inte vara riktigt att arbetsgivaren genom detta förfaringsätt skall komma ifrån semesterersättning och sociala förmåner, som enligt uppgifter från Biltrafikens arbetsgivareförbund utgör 42 procent. Det är troligt att detta "avtalssystem" förekommer i många fall mellan arbetsgivaren och den anställde för att komma undan både skatt och arbetsgivaravgifter. Det vore rimligt att arbetsgivaren i efterhand debiterades semesterlön och sociala avgifter i de fall taxeringsmyndigheterna vägrar godkänna sådana "traktamenten" som avdrag.

Mot bakgrund av det anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr finansministern få ställa följande fråga:

Avser statsrådet att vidtaga åtgärder för att komma till rätta med de problem som traktamenten som substitut för övertidsersättning kan medföra för de anställda?

Denna anhållan bordlades.

§ 10 Meddelande ang. enkel fråga

Nr 24

Onsdagen den
13 februari 1974

Meddelades att följande enkla fråga denna dag framställdes, nämligen av

Nr 72 Herr *Wijkman* (m) till herr utrikesministern angående den sovjetiska regimens behandling av oliktankande:

Är utrikesministern beredd att för riksdagen redovisa regeringens syn på den sovjetiska regimens förtryck av oliktankande, senast demonstrerad genom fängslandet av författaren Alexander Solsjenitzyn?

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 14.11.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert